

64 ETT BERIGTIGANDE FÖR SISTA GÅNGEN, OM VEDERBÖRANDES SANNINGSKÄRLEK DET TILLÅTER.

Finlands Allmänna Tidning n:o 262, 9. XI 1866

10 Det må antagas, att det icke är afsigtligt vissa tidningar upprepa föregifvandet, att Styrelsen vid myntreformens genomförande försummat öka Finlands Banks tillgångar. Men då motsatsen flerfaldiga gånger blifvit i officiella tidningar ådagalagd, måste den ihärdighet, hvarmed sagde föregifvande upprepas, anses för minst sagdt en oförlåtlig likgiltighet för sanningen.

Banken behöfde för myntreformen ökad valuta, hufvudsakligen för att i allmänna rörelsen utgifva klingande mynt, hvilket under tiden för tvångskursen å dess sedlar, blifvit ur landet utsändt.

Detta var nödvändigt, emedan Banken eljest varit nödsakad indraga utlåningen till nära dubbelt belopp mot den härtill nödiga metalliska valutan. Den anslogs af Bankdirektionen till 6 miljoner mark.

20 För sagde ändamål tilläts Banken af det lån, Finlands Hypoteksförening hade för afsigt att negotiera i utlandet, mottaga i deposition ända till 12 miljoner mark och derå erlægga depositionsränta å 5 1/4 procent.

Hvar och en, som har någon insigt i ämnet, förstår, att då lån göras i utlandet, de må göras af hvem som helst, den indragna valutan i en eller annan form kommer till Finlands Bank, eller, om den utan att passera Banken åter utgår för den ena eller andra liqviden, lemnar ett motsvarande belopp af Bankens valutor disponibelt, hvilket eljest skulle för liqviden anlitas.

Men Banken hade sina skäl att betala den höga depositionsräntan; ty det skedde under förbehåll, att depositionen skulle åt Banken öfverlemnas mot pari kurs.

30 Hypoteksföreningen hade dock full frihet, att begagna den medgifna rättigheten eller icke. Skulle det icke hafva skett, så hade valutan kommit att stå Banken ungefär 18 procent dyrare efter då gällande diskontkurs. Det hade varit en betydlig förlust. Men något för något.

Omständigheterna utvecklade sig dock så, att förlusten drabbade statsverket, icke Banken; och torde detta kunna anses hafva varit fullkomligt öfverensstämmande med Styrelsens önskan – om engång förlust kom i fråga.

40 Det inträffade nemligen, hvad under förevarande penningeförhållanden i utlandet icke var oväntadt, att Hypoteksföreningen icke kunde erhålla något lån på antagliga vilkor.

Hans Majestät Kejsaren tillät då, att af statsmedel en subvention fick gifvas åt Hypoteksföreningen. Den uppgick till ungefär 513 000 mark. Men häremot ålades Hypoteksföreningen att i Banken till betingad kurs deponera minst 8 miljoner mark – d. v. s. att genom Banken indraga detta belopp.

50 Sålunda blef affären ett ömsesidigt kontrakt. I hvarje fall skulle lånet kommit landet tillgodo. Men om Banken vägrat diskontera Hypoteksföreningens vexlar till gällande kurs, hade Föreningen kunnat sälja dem i Petersburg och Riga och lånet indragits i Ryskt sedelmynt, som åter skulle influtit i Banken, hvilken sålunda hade erhållit den önskade valutan, men också fått draga kursförlusten derå.

Nu deremot förenklades operationen och förlusten blef som sagdt statsverkets.

Banken mottog 8 miljoner valutor. Deraf hade Hypoteksföreningen redan före myntreformen lyftat nära tre miljoner i Bankens sedlar och

utlånat dem åt sina delegare. Efterhand fortfors härmed, så att af depositionen, som noga taget uppgick till 8 023 000 mark, den 1 mars detta år voro lyftade 7 miljoner, af hvilka Föreningen utlånat 5 1/2 miljon åt delegare samt 1 1/2 miljon åt statsverket, hvilket senare belopp genom Banken utlånades åt producenter och exportörer. Den 1 juni återstodo af depositionen 154 000 mark, den 1 september 26 000 mark.

Det behöfver icke tilläggas, att Styrelsen för myntreformens skull tillät depositionen i Banken mot den betingade höga räntan och gaf Hypoteksföreningen 513 000 mark, äfvensom att Föreningen endast i förtröstan på reformen kunde upptaga lånet. 10

Faktiskt är alltså, att Styrelsen för reformen anskaffade 8 miljoner mark, med hvilka Bankens valuta ökades, att cirkulationsmedlet i landet ökats med motsvarande 8 miljoner blifvit i landet utlånade.

Men Hypoteksföreningen har äfven på annan väg indragit och utlånat resten af lånet ungefär 1 400 000 mark. Detta Föreningens förfarande må gillas eller ogillas, emedan Banken fått draga kursförlusten å sagde indragning. Men faktiskt är, att äfven dessa pengar kommit allmänna rörelsen och lånbehöfvande i landet till godo.

Alltså cirkulationsmedlet och utlåningen hafva i sammanhang med myntreformen och genom Styrelsens åtgärder blifvit ökade med mera än *nio* miljoner mark. 20

Hvarföre förnekas dessa kända fakta upprepadt och ihärdigt? Hvarföre skall allmänheten ledas bak ljuset? Haf godheten vederlägga dem.

Eller borde ännu ett antal miljoner hafva lånats? Det talas visst med mycken lätthet om miljonerna. Men i utlandet måste kartan framtagas, för att visa dess kapitalister, att de stolta låntagarene verkligen hafva sin boningsplats i ett hörn af Europa. Och framtiden torde hafva nog af att betala de 40 miljoner, som under loppet af 6 år blifvit lånade, med räntor derå, in summa öfver 2 miljoner mark årligen. 30

Det kan diskuteras, om Styrelsen haft någon förpligtelse, att för myntreformens skuld öka cirkulationsmedlet och Bankens utlåning. Men för mera obestriddigt kan anses, att missvext och spanmålsimport ålaggt densamma en sådan förbindelse. Det är en allmän landsolycka, hvars följder staten efter förmåga bör söka lindra. Detta har skett sålunda, att 1859 lånades 4 000 000 Rbl, 1862 åter 4 400 000 Thaler, 1865 3 000 000 Thaler; år 1863 lånades dessutom 500 000 Rbl, sedan återbetalda; detta år 500 000 Thaler att betalas i december. 40

65 EXPORTEN 1866.

Finlands Allmänna Tidning n:o 42, 19.II 1867

I Finlands Allmänna Tidning aftrycktes för någon tid sedan en i andra blad meddelad notis om Wiborgs stads export och import 1866, förmodligen utdrag ur ett cirkulär¹ från ett handelshus derstädes.

Cirkuläret innehöll äfven en jmförelse i anfördt afseende med föregående årets handelsrörelse i samma stad – hvilken jmförelse ingår i notisen i Allmänna Tidningen. 50

Vid ifrågavarande jmförelse ligger den anmärkning nära, att expor-

¹ Cirkulärets tendentiösa natur visar sig i uppgiften, att »de finansiella reformerna» skulle hämmat *importen*(!), medan den ringa minskningen i trädvaruexporten skall haft sin orsak i öfverflöd på sågstock.